

УДК 378.147:004.9:81'243

[https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-12\(42\)-685-699](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-12(42)-685-699)

Лазаренко Гліб Сергійович аспірант, кафедра інформаційних систем і технологій, Український державний університет імені Михайла Драгоманова, м. Київ, <https://orcid.org/0009-0004-3162-6345>

Козак Світлана Василівна кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри англійської мови в морській інженерії, Національний університет «Одеська морська академія», м. Одеса, <https://orcid.org/0009-0002-5764-2920>

Мединська Світлана Іванівна доктор філософії з професійної освіти, доцент кафедри іноземних мов, Університет імені Альфреда Нобеля, м. Дніпро, <https://orcid.org/0000-0003-0138-7246>

ЦИФРОВА ПЕРСОНАЛІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

Анотація. Сучасні процеси цифрової трансформації освіти зумовлюють переосмислення підходів до організації навчання іноземних мов, зокрема в контексті індивідуалізації та адаптації освітнього контенту до потреб, можливостей і навчальних траєкторій здобувачів. Цифрові технології створюють передумови для персоналізації освітнього процесу, що актуалізує проблему підвищення ефективності формування іншомовної комунікативної компетентності в системі вищої освіти.

Метою статті є теоретичне обґрунтування цифрової персоналізації навчання як педагогічного чинника формування іншомовної комунікативної компетентності та визначення її дидактичного потенціалу в сучасному освітньому середовищі.

У дослідженні застосовано методи теоретичного аналізу та узагальнення наукових джерел, порівняльний аналіз педагогічних підходів, систематизацію концепцій цифрової й комунікативної компетентностей, а також логіко-структурний аналіз для визначення взаємозв'язків між цифровими інструментами та результатами іншомовної підготовки.

З'ясовано, що цифрова персоналізація навчання сприяє підвищенню мотивації здобувачів освіти, активізації їхньої мовленнєвої діяльності та розвитку навичок автономного навчання. Доведено, що використання

адаптивних цифрових платформ, онлайн-сервісів і персоналізованих освітніх траєкторій забезпечує варіативність форм іншомовної комунікації, індивідуальний темп засвоєння навчального матеріалу та орієнтацію на комунікативні потреби здобувачів освіти. Визначено, що цифрова персоналізація навчання є інтегративним механізмом поєднання мовного, соціокультурного та цифрового складників іншомовної комунікативної компетентності.

У висновках зазначено, що впровадження цифрових персоналізованих моделей навчання іноземних мов підвищує результативність формування іншомовної комунікативної компетентності та відповідає сучасним вимогам розвитку вищої освіти. Перспективи подальших досліджень пов'язані з розробкою методик інтеграції цифрових інструментів персоналізації в іншомовну підготовку та оцінюванням їхньої педагогічної ефективності.

Ключові слова: іншомовна підготовка, цифрові освітні технології, персоналізоване навчання, комунікативні уміння, цифрова компетентність, адаптивні освітні платформи.

Lazarenko Hlib Serhiyovych Postgraduate, Department of Information Systems and Technologies, Dragomanov Ukrainian State University, Kyiv, <https://orcid.org/0009-0004-3162-6345>

Kozak Svitlana Vasylivna PhD, Associate Professor, Associate Professor of the English Department in Marine Engineering, National University "Odessa Maritime Academy", Odesa, <https://orcid.org/0009-0002-5764-2920>

Medynska Svitlana Ivanivna PhD in Professional Education, Associate Professor of the Department of Foreign Languages, Alfred Nobel University, Dnipro, <https://orcid.org/0000-0003-0138-7246>

DIGITAL PERSONALIZATION OF LEARNING AS A FACTOR IN THE FORMATION OF FOREIGN LANGUAGE COMMUNICATIVE COMPETENCE

Abstract. Contemporary processes of digital transformation in education necessitate a rethinking of approaches to foreign language teaching, particularly in the context of individualization and adaptation of educational content to the needs, abilities, and learning trajectories of students. Digital technologies create the conditions for personalizing the educational process, which raises the issue of improving the effectiveness of foreign language communication skills in higher education.

The purpose of the article is to provide a theoretical justification for the digital personalization of learning as a pedagogical factor in the formation of foreign language communicative competence and to determine its didactic potential in the modern educational environment.

The study uses methods of theoretical analysis and generalization of scientific sources, comparative analysis of pedagogical approaches, systematization of concepts of digital and communicative competences, as well as logical-structural analysis to determine the relationships between digital tools and the results of foreign language training.

It has been found that digital personalization of learning contributes to increasing the motivation of students, activating their speech activity, and developing autonomous learning skills. It has been proven that the use of adaptive digital platforms, online services, and personalized educational trajectories ensures variability in the forms of foreign language communication, individual pace of learning, and focus on the communicative needs of learners. It has been determined that digital personalization of learning is an integrative mechanism for combining linguistic, sociocultural, and digital components of foreign language communicative competence.

The conclusions indicate that the introduction of digital personalized models of foreign language learning increases the effectiveness of foreign language communicative competence formation and meets the modern requirements of higher education development. Prospects for further research are related to the development of methods for integrating digital personalization tools into foreign language training and assessing their pedagogical effectiveness.

Keywords: foreign language training, digital educational technologies, personalized learning, communicative skills, digital competence, adaptive educational platforms.

Постановка проблеми. Цифрова трансформація освітнього простору істотно змінює підходи до організації навчання іноземних мов у закладах вищої освіти (далі – ЗВО), актуалізуючи потребу в оновленні методик іншомовної підготовки. Поширення цифрових технологій, онлайн-платформ і сервісів розширює дидактичні можливості викладача, водночас посилюючи вимоги до індивідуалізації освітнього процесу та орієнтації на освітні потреби й навчальні можливості здобувачів освіти. У таких умовах особливої значущості набуває цифрова персоналізація навчання як чинник підвищення ефективності формування іншомовної комунікативної компетентності. Практика викладання іноземних мов засвідчує наявність суперечностей між значним потенціалом цифрових освітніх інструментів і рівнем сформованості комунікативних умінь здобувачів освіти. Цифрові ресурси

нерідко використовуються як допоміжні засоби без системної інтеграції в логіку персоналізованого навчання, що обмежує їхній вплив на розвиток мовленнєвої діяльності, автономності та комунікативної активності здобувачів. Як наслідок, іншомовна підготовка не завжди забезпечує досягнення очікуваних результатів у контексті реального іншомовного спілкування.

Водночас зростають вимоги до здатності майбутніх фахівців ефективно здійснювати міжкультурну комунікацію, самостійно керувати власною освітньою траєкторією та використовувати цифрові інструменти в освітній і професійній діяльності. Проте відсутність цілісних педагогічних підходів до поєднання цифрової персоналізації з процесом формування іншомовної комунікативної компетентності ускладнює реалізацію цих вимог у практиці вищої освіти.

Отже, науково-педагогічна проблема полягає в необхідності теоретичного обґрунтування цифрової персоналізації навчання як системного чинника формування іншомовної комунікативної компетентності, визначення її дидактичних можливостей та педагогічних умов ефективного впровадження в освітній процес ЗВО.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика формування комунікативної компетентності здобувачів освіти в умовах цифрової трансформації освітнього середовища широко представлена в сучасних вітчизняних наукових дослідженнях. Значна увага приділяється визначенню чинників і механізмів розвитку комунікативної компетентності у ЗВО. Так, Л. Гребенюк, І. Дубровіна та Н. Аніщенко розглядають комунікативну компетентність як інтегральний результат освітнього процесу, що формується під впливом соціально-педагогічних, когнітивних та організаційних чинників [1]. Сутність мовно-комунікативної компетентності сучасного педагога розкривають І. Паласевич та А. Федорович, акцентуючи на її ролі як базового складника професійної готовності до взаємодії в освітньому середовищі [2].

Окремий напрям досліджень присвячений педагогічним технологіям розвитку комунікативної компетентності. Зокрема, Т. Ніколашина, В. Сіладі та С. Погоріла обґрунтовують ефективність проєктних технологій у формуванні комунікативних умінь здобувачів вищої освіти, підкреслюючи важливість активної взаємодії та самостійної діяльності майбутніх спеціалістів [3]. Комунікативну компетентність як частину професійної компетентності фахівців різних галузей аналізують В. Коваленко та Д. Марценюк [4], а також Л. Струганець [5], які наголошують на її значенні для професійного становлення, лідерства та ефективної соціальної взаємодії. Питання професійної підготовки сучасного фахівця в контексті розвитку комунікативної компетентності досліджує Л. Гавриляк [6].

Водночас науковці приділяють увагу структурі та компонентному складу комунікативної компетентності. Так, Б. Никитюк пропонує структурно-компонентну модель її розвитку в публічних службовців [7], Д. Дзвінчук та колеги розглядають освітній простір в інформаційному суспільстві й «суспільстві знань» як чинник ефективності держави, підкреслюючи роль інтеграції цифрових технологій у формування компетентностей здобувачів освіти та підвищення результативності освітнього процесу [8]. У контексті сучасних освітніх стандартів і наукових підходів комунікативну компетентність аналізує І. Бойко, підкреслюючи необхідність її оновлення відповідно до викликів цифрового суспільства [9].

Окрему групу досліджень становлять праці, присвячені цифровізації освіти та формуванню інформаційно-цифрової компетентності педагогів і здобувачів освіти. Онлайн-засоби як ефективний інструмент формування цифрової компетентності в умовах дистанційного навчання розглядає Л. Тітова [10]. На ролі цифрової етики й академічної доброчесності в забезпеченні якості освіти акцентують І. Закрижевська та Л. Овод [11]. Питання інтернаціоналізації та кооперації системи вищої освіти в умовах глобальних викликів висвітлює С. Бебко [12]. Вплив глобалізаційних процесів на структуру, зміст і роль вищої освіти аналізують О. Іванова, І. Прудченко та С. Лапшин [13].

Теоретичні засади цифрової компетентності майбутніх викладачів професійної освіти та особливості її формування у фаховій підготовці обґрунтовують М. Близнюк і Я. Радько [14]. Практичний потенціал цифрових технологій для модернізації професійної освіти та її відновлення в сучасних умовах розкривають О. Пищик, розглядаючи цифрові інструменти як важливий ресурс оновлення освітнього процесу [15].

Аналіз сучасних наукових джерел засвідчує, що комунікативна та цифрова компетентності здебільшого концептуалізуються в паралельних площинах, водночас цифрова персоналізація навчання як цілісний чинник формування іншомовної комунікативної компетентності залишається недостатньо теоретично систематизованою. Нерозв'язаними є питання визначення механізмів впливу цифрової персоналізації на розвиток мовленнєвих умінь та педагогічних умов її ефективної реалізації. Внесок цієї роботи полягає в обґрунтуванні ролі цифрової персоналізації навчання у формуванні іншомовної комунікативної компетентності, що розширює теоретико-методичні засади персоналізованої іншомовної підготовки.

Метою статті є визначення цифрової персоналізації навчання як педагогічного чинника формування іншомовної комунікативної компетентності здобувачів вищої освіти та обґрунтування її дидактичного потенціалу в освітньому процесі.

Для досягнення мети сформульовано такі завдання:

- 1) виявити педагогічні чинники та умови, які забезпечують ефективне поєднання цифрових технологій і персоналізованих методик навчання у формуванні іншомовної комунікативної компетентності;
- 2) окреслити дидактичний потенціал цифрових інструментів, адаптивних освітніх платформ та онлайн-сервісів у процесі розвитку мовленнєвих умінь, самостійності й комунікативної активності здобувачів освіти;
- 3) визначити інтегративну роль цифрової персоналізації в поєднанні мовного, соціокультурного та цифрового складників іншомовної комунікативної компетентності;
- 4) сформулювати практичні рекомендації щодо впровадження цифрових персоналізованих моделей навчання іноземних мов у ЗВО з метою підвищення ефективності формування іншомовної комунікативної компетентності.

Виклад основного матеріалу. Цифрова персоналізація навчання є складним педагогічним процесом, який передбачає адаптацію освітнього контенту до індивідуальних особливостей здобувачів освіти, враховує їхні когнітивні стратегії та комунікативні потреби, сприяючи підвищенню ефективності іншомовної підготовки. У сфері іншомовної підготовки вона дозволяє інтегрувати мовні, соціокультурні й цифрові компоненти, формуючи цілісну комунікативну компетентність.

Використання адаптивних платформ, онлайн-ресурсів і цифрових аналітичних інструментів створює умови для варіативного структурування навчального матеріалу, регулювання рівня складності завдань та індивідуалізації темпу їх засвоєння. Інтеграція цих інструментів у процес навчання іноземної мови забезпечує не лише диференціацію навчальних завдань, а й сприяє цілеспрямованому розвитку автономії здобувачів, формуванню критичного мислення та навичок саморефлексії [1, с. 58].

Цифрові засоби також розширюють дидактичний потенціал мовної освіти, оскільки дозволяють моделювати різноманітні комунікативні ситуації та варіювати типи завдань відповідно до цільових умов мовленнєвої діяльності. Це, відповідно, сприяє формуванню практичних мовних умінь, релевантних реальним потребам академічного й професійного спілкування, а також створює додаткові можливості для розвитку міжкультурної компетентності в цифровому освітньому середовищі.

Персоналізоване навчання активізує мотиваційні процеси здобувачів через інтерактивні завдання, системи зворотного зв'язку та індивідуальні освітні траєкторії. Здобувачі освіти отримують можливість активно управляти власним освітнім процесом, підвищуючи рівень автономності та відповідальності за результати іншомовного навчання [2, с. 35].

Одним із важливих аспектів ефективної цифрової персоналізації навчання є виявлення педагогічних чинників, що забезпечують поєднання технологічних можливостей із дидактично обґрунтованими методиками. Педагогічна діяльність у цьому контексті передбачає комплексне проектування освітнього середовища, у якому цифрові інструменти є не автономними ресурсами, а інтегральними елементами освітнього процесу, що підтримують розвиток мовленнєвих умінь (табл. 1).

Таблиця 1

**Педагогічні чинники та умови ефективної
цифрової персоналізації навчання**

Педагогічний чинник / умова	Опис та особливості впливу	Приклади цифрових інструментів та платформ
Структурування навчального матеріалу	Планування та організація контенту з урахуванням рівня підготовки здобувачів, їхніх інтересів та освітніх траєкторій. Адаптивні платформи дозволяють диференціювати завдання, пропонуючи індивідуальні вправи та сценарії комунікаційних ситуацій. Педагог визначає навчальні цілі, очікувані результати та критерії оцінювання, формуючи системну модель освітнього процесу.	Moodle, Canvas, Edmodo, Kahoot, Quizlet
Підтримка самостійної діяльності здобувачів	Цифрові сервіси забезпечують можливості самоконтролю та рефлексії результатів, сприяючи розвитку автономності й метакогнітивних умінь. Персоналізовані завдання стимулюють активну участь у комунікативних практиках, повторення та закріплення мовних структур у різних комунікативних контекстах.	Duolingo for Schools, LingQ, Rosetta Stone, Padlet, Google Classroom
Інтерактивна взаємодія викладача та здобувача	Педагог є фасилітатором процесу, координуючи використання цифрових інструментів, добираючи оптимальні методики та контролюючи динаміку засвоєння компетентностей. Забезпечується баланс між технологічною автоматизацією та педагогічним керівництвом.	Zoom, Microsoft Teams, Google Meet, Flipgrid, Mentimeter

Педагогічний чинник / умова	Опис та особливості впливу	Приклади цифрових інструментів та платформ
Організаційні та технологічні умови	Доступність цифрових ресурсів, інтеграція адаптивних платформ в освітні програми, систематична оцінка ефективності персоналізованих стратегій та підтримка мотивації здобувачів через інтерактивні завдання й зворотний зв'язок. Створюється середовище, у якому цифрові технології сприяють одночасному розвитку комунікативних, соціокультурних та цифрових компетентностей.	LMS-платформи (Moodle, Canvas), системи аналітики навчання (Power BI, Tableau), інтерактивні сервіси для зворотного зв'язку (Kahoot, Quizizz)

Джерело: систематизовано авторами

Аналіз представлених педагогічних чинників і умов засвідчує, що ефективна цифрова персоналізація навчання базується на взаємопов'язаному поєднанні організаційних, технологічних та дидактичних компонентів. Структурування навчального матеріалу із застосуванням адаптивних платформ забезпечує індивідуалізацію навчального контенту та гнучкість освітніх траєкторій, дозволяючи враховувати рівень підготовки та комунікативні потреби кожного здобувача.

Підтримка самостійної діяльності майбутніх фахівців створює умови для розвитку автономності, метакогнітивних умінь та активної участі в мовленнєвих практиках.

Використання персоналізованих завдань і цифрових ресурсів стимулює повторення, закріплення та варіативне застосування мовних структур у різних комунікативних контекстах, що є важливим для формування іншомовної комунікативної компетентності [3].

Інтерактивна взаємодія викладача й здобувача освіти сприяє оптимальному балансу між технологічною автоматизацією навчання та педагогічним керівництвом, забезпечуючи контроль за динамікою засвоєння компетентностей і підтримку мотивації здобувачів. Організаційні й технологічні умови, зокрема доступність цифрових ресурсів, інтеграція адаптивних платформ та системний зворотний зв'язок, створюють середовище, у якому цифрові інструменти одночасно розвивають мовні, соціокультурні та цифрові компетентності.

Цифрові інструменти, адаптивні освітні платформи та онлайн-сервіси є потужним дидактичним ресурсом для розвитку мовленнєвих умінь, самостійності та комунікативної активності здобувачів освіти. Вони забезпечують можливість організації освітнього процесу у форматі

індивідуальних освітніх траєкторій, що відповідають потребам, рівню підготовки та темпу засвоєння матеріалу кожного здобувача [4, с. 76].

Адаптивні платформи дозволяють диференціювати завдання за складністю, форматом і комунікативною спрямованістю, стимулюючи активну взаємодію майбутніх фахівців у реальних або змодельованих комунікативних ситуаціях. Онлайн-сервіси створюють умови для інтерактивного опанування лексико-граматичних структур, розвитку навичок усного та письмового мовлення, а також формування міжкультурної компетентності через мультимедійні матеріали й моделювання соціокультурних контекстів.

Дидактичний потенціал цифрових інструментів також проявляється в стимулюванні самостійності та автономності здобувачів освіти. Інтерактивні платформи надають можливість контролювати власний прогрес, рефлексувати над результатами навчання й коригувати власну діяльність відповідно до індивідуальних цілей. Це сприяє розвитку метакогнітивних умінь, зокрема здатності усвідомлено планувати власну навчальну діяльність та раціонально використовувати доступні ресурси для досягнення визначених комунікативних цілей [5, с. 53].

Крім того, цифрові інструменти підвищують комунікативну активність здобувачів завдяки інтерактивним завданням, спільним проектам, онлайн-дискусіям та груповим вправам, що створюють умови для практичного застосування мовних знань у різноманітних комунікативних контекстах. Використання таких ресурсів забезпечує інтеграцію мовного, соціокультурного та цифрового складників комунікативної компетентності, підвищуючи ефективність навчання іноземних мов у системі вищої освіти (табл. 2).

Таблиця 2

**Дидактичний потенціал цифрових інструментів у
формуванні іншомовної комунікативної компетентності**

Цифровий інструмент / платформа	Основні можливості для навчання	Вплив на мовленнєві уміння та комунікативну активність
Duolingo for Schools	Персоналізовані завдання, адаптація складності, контроль прогресу	Сприяє розвитку лексико-граматичних навичок, самостійності в навчанні, формує звичку регулярного практичного використання мови
Moodle / Canvas / Edmodo	Інтеграція курсів, різнорівневі завдання, відстеження успішності	Забезпечує диференціацію завдань, стимулює активну участь у письмових та усних комунікаційних завданнях, підтримує індивідуальні траєкторії навчання

Цифровий інструмент / платформа	Основні можливості для навчання	Вплив на мовленнєві уміння та комунікативну активність
Quizlet / Kahoot / Quizizz	Інтерактивні вправи, гейміфікація, автоматична перевірка знань	Підвищує мотивацію, сприяє закріпленню лексики та граматики, стимулює швидкі мовні реакції та групову взаємодію
Padlet / Flipgrid / Mentimeter	Візуальні дошки, відеодискусії, інтерактивні опитування	Розвиває усні навички, сприяє комунікації в команді, стимулює висловлення власної думки та критичне мислення
Rosetta Stone / LingQ	Адаптивне навчання, аудіо- та відеоматеріали, мовленнєві симуляції	Формує навички аудіювання та говоріння, забезпечує варіативне застосування мовних структур у контексті реальних комунікативних ситуацій
Google Classroom / Microsoft Teams	Координація навчальної діяльності, зворотний зв'язок, групові проекти	Підтримує автономне навчання, організацію спільної роботи, розвиток комунікативної активності та взаємодії в команді

Джерело: систематизовано автором

Аналіз дидактичного потенціалу цифрових інструментів і адаптивних освітніх платформ свідчить про їхню здатність комплексно впливати на розвиток іншомовної комунікативної компетентності здобувачів. Інтерактивні платформи та онлайн-сервіси забезпечують індивідуалізацію освітнього процесу, дозволяючи враховувати рівень підготовки, інтереси та темп засвоєння навчального матеріалу кожного здобувача освіти.

Цифрові сервіси сприяють розвитку всіх компонентів мовленнєвої компетентності, зокрема аудіювання, говоріння, читання та письма, одночасно стимулюючи активну комунікативну участь через інтерактивні завдання, відеодискусії та групові проекти. Адаптивні платформи створюють умови для систематичного контролю та рефлексії результатів, формуючи автономність у навчанні та розвиваючи метакогнітивні навички.

Застосування дидактично обґрунтованих цифрових інструментів дозволяє поєднувати мовні, соціокультурні та цифрові компетентності в єдину освітню траєкторію. Онлайн-сервіси стимулюють повторення та закріплення мовного матеріалу в різних комунікативних контекстах, підвищують мотивацію здобувачів і створюють середовище для безперервного розвитку комунікативних умінь [6, с. 11].

Систематизація результатів сучасних досліджень засвідчує, що цифрова персоналізація навчання є інтегративним механізмом поєднання мовного, соціокультурного та цифрового складників іншомовної комуніка-

тивної компетентності. Використання адаптивних платформ і онлайн-сервісів дозволяє організувати освітній процес таким чином, щоб одночасно розвивати мовні навички, формувати міжкультурну чутливість та опановувати цифрові компетентності, необхідні для ефективної комунікації в сучасному інформаційному середовищі [7, с. 31].

Аналіз наукових джерел показує, що інтеграція цифрових технологій із персоналізованими методиками навчання сприяє варіативності комунікативних завдань, що відповідають індивідуальним потребам здобувачів освіти, стимулює активну взаємодію в дискусійних і проєктних активностях, а також забезпечує регулярне самоконтрольоване опанування навчального матеріалу. При цьому цифрові інструменти дозволяють забезпечити контекстне використання мовних структур у різних соціокультурних ситуаціях, формуючи здатність здобувача до адекватної поведінки в комунікативних практиках як у реальному, так і у віртуальному середовищі [8].

Важливою частиною інтегративного підходу є взаємозв'язок між мовною компетентністю та цифровою грамотністю. Цифрові платформи не лише надають доступ до навчального контенту, а й стимулюють розвиток самостійності, метакогнітивних умінь та критичного мислення, що є необхідними для ефективної іншомовної комунікації. Соціокультурний складник реалізується через застосування мультимедійних матеріалів, міжкультурних кейсів і віртуальних симуляцій, що моделюють реальні комунікативні ситуації.

Упровадження цифрових персоналізованих моделей навчання іноземних мов у ЗВО потребує комплексного підходу, що враховує дидактичні, організаційні та технологічні аспекти. Насамперед рекомендується інтегрувати адаптивні освітні платформи та онлайн-сервіси в освітні програми, забезпечуючи персоналізацію завдань за рівнем підготовки, темпом засвоєння матеріалу та індивідуальними комунікативними потребами майбутніх фахівців.

Доцільно розробляти навчальні модулі, які поєднують мовні, соціокультурні та цифрові компоненти, створюючи цілісне середовище для формування іншомовної комунікативної компетентності. Викладачам варто використовувати цифрові сервіси для створення інтерактивних вправ, проєктних завдань, організації онлайн-дискусій та відеопрезентацій, що стимулюють активну участь здобувачів та розвиток автономності в навчанні.

Особливу увагу варто приділяти системі оцінювання, яка передбачає регулярний моніторинг прогресу здобувачів освіти, рефлексію результатів та надання персоналізованого зворотного зв'язку. Це дозволяє коригувати

освітні траєкторії здобувачів та підвищувати ефективність засвоєння мовного матеріалу.

Крім того, рекомендується впроваджувати методичні інструкції та навчальні посібники для викладачів, що описують практичні способи інтеграції цифрових платформ в освітній процес, адаптації завдань до різного рівня підготовки здобувачів та оптимізації комунікативних практик у цифровому середовищі.

Застосування зазначених рекомендацій сприятиме підвищенню мотивації здобувачів, розвитку самостійності та комунікативної активності, а також забезпечить формування інтегрованої іншомовної комунікативної компетентності в сучасних умовах персоналізованого цифрового навчання.

Висновки. У результаті проведеного дослідження встановлено, що ефективне поєднання цифрових технологій і персоналізованих методик навчання у формуванні іншомовної комунікативної компетентності залежить від визначення педагогічних чинників і створення сприятливих умов.

Важливу роль відіграють адаптивні освітні платформи, інтерактивні цифрові інструменти та онлайн-сервіси, які дозволяють урахувати індивідуальні особливості здобувачів, їхні когнітивні стратегії та комунікативні потреби. З'ясовано, що використання адаптивних платформ сприяє диференціації навчального матеріалу за рівнем підготовки та інтересами здобувачів, активізує мовленнєву діяльність і формує навички самоконтролю, підвищуючи результативність іншомовної підготовки.

Визначено інтегративну роль цифрової персоналізації в поєднанні мовного, соціокультурного та цифрового складників іншомовної комунікативної компетентності. Персоналізований підхід забезпечує цілісне формування комунікативних умінь, дає змогу застосовувати мовні структури в різних соціокультурних контекстах і стимулює активну участь здобувачів у комунікативних практиках. Практичне впровадження цифрових персоналізованих моделей навчання в ЗВО сприяє оптимізації організації освітнього процесу та підвищенню ефективності мовної підготовки.

Перспективи подальших досліджень пов'язані з удосконаленням методик інтеграції цифрових інструментів у різні форми іншомовного навчання, оцінюванням їхньої педагогічної ефективності та адаптацією освітніх траєкторій до потреб сучасного цифрового середовища.

Література:

1. Гребенюк Л., Дубровіна І., Аніщенко Н. Чинники формування комунікативної компетентності здобувачів вищої освіти. *Освіта та розвиток обдарованої особистості*. 2023. № 4 (91). С. 56–61. DOI: [https://doi.org/10.32405/2309-3935-2023-4\(91\)-56-61](https://doi.org/10.32405/2309-3935-2023-4(91)-56-61)

2. Паласевич І., Федорович А. Сутність мовно-комунікативної компетентності сучасного вчителя. *Людинознавчі студії*. 2024. №50. С. 32–37. DOI: <https://doi.org/10.24919/2413-2039.18/50.4>

3. Ніколашина Т., Сіладі В., Погоріла С. Формування комунікативної компетентності здобувачів закладів вищої освіти через впровадження проєктних технологій. *Академічні візії*. 2025. Вип. 43. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.15360991>

4. Коваленко В., Марценюк Д. Комунікативна компетентність як складова професійної компетентності соціального працівника. *Молодий вчений*. 2020. № 4 (80). С. 75–77. DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2020-4-80-17>

5. Струганець Л. Мовно-комунікативна компетентність лідера в освітній галузі (теоретичний ракурс). *Університети і лідерство*. 2015. № 1. С. 52–55. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/univlead_2015_1_13 (дата звернення: 17.12.2025).

6. Гавриляк Л. С. Комунікативна компетентність як складова професійної підготовки сучасного фахівця. *ЛОГОС. Мистецтво наукової думки*. 2019. № 3. С. 70–73. URL: <https://ojs.ukrlgos.in.ua/index.php/2617-7064/article/view/158> (дата звернення: 17.12.2025).

7. Никитюк Б. Структурно-компонентна модель розвитку комунікативної компетентності публічного службовця. *Науковий вісник Вінницької академії безперервної освіти*. Серія «Екологія. Публічне управління та адміністрування». 2024. № 2 (6). С. 128–135. DOI: <https://doi.org/10.32782/2786-5681-2024-2.16>

8. Дзвінчук Д., Довгань В., Крюков О., Радченко О. Освітній простір в інформаційному суспільстві та «суспільстві знань» як чинник ефективності держави. *Інноваційні технології в сучасному освітньому просторі*: кол. монографія. Суми, 2020. С. 12–30. URL: <http://repositsc.nuczu.edu.ua/bitstream/123456789/14608/1/MonPaluch.pdf> (дата звернення: 17.12.2025).

9. Бойко І. Комунікативна компетентність в контексті сучасних освітніх стандартів та наукових досліджень. *Професіоналізм педагога: теоретичні й методичні аспекти*. 2024. Вип. 22. С. 216–230. URL: <http://profped.ddpu.edu.ua/article/view/320159/310747> (дата звернення: 17.12.2025).

10. Тітова Л. О. Онлайн-засоби формування інформаційно-цифрової компетентності майбутніх педагогів в умовах дистанційного навчання. *Věda a perspektivy*. 2022. № 5(12). С. 132–143. DOI: [https://doi.org/10.52058/2695-1592-2022-5\(12\)-132-143](https://doi.org/10.52058/2695-1592-2022-5(12)-132-143)

11. Закрижевська І., Овод Л. Роль освіти у формуванні цифрової етики та підтримці академічної доброчесності. *Вісник Хмельницького національного університету*. Серія: *Економічні науки*. 2024. Т. 334. № 5. С. 232–237. URL: <https://heraldes.khmnpu.edu.ua/index.php/heraldes/article/view/541> (дата звернення 23.11.2025).

12. Бебко С. Інтернаціоналізація та кооперація системи вищої освіти України в умовах глобальних викликів. *Науковий вісник Полісся*. 2021. № 2(21). С. 28–38. DOI: [https://doi.org/10.25140/2410-9576-2020-2\(21\)-28-38](https://doi.org/10.25140/2410-9576-2020-2(21)-28-38)

13. Іванова О., Прудченко І., Лапшин С. Вплив глобалізації на структуру, зміст і роль вищої освіти. *Людинознавчі студії*. Серія «Філософія». 2024. № 48. С. 72–87. DOI: <https://doi.org/10.24919/2522-4700.48.5>

14. Близнюк М., Радько Я. Теоретичні основи цифрової компетентності майбутніх викладачів професійної освіти у фаховій підготовці. *Українська професійна освіта = Ukrainian Professional Education*. 2025. № 17. С. 60–79. DOI: <https://doi.org/10.33989/2519-8254.2025.17.342369>

15. Пищик О. Цифрові технології у професійній освіті: перспективи для відбудови країни. *Інноваційна професійна освіта*. 2024. Т. 6. № 19. С. 518–525. DOI: <https://doi.org/10.32835/2786-619X.2024.6.19.518-525>

References:

1. Hrebeniuk, L., Dubrovina, I., & Anishchenko, N. (2023). Chynnyky formuvannia komunikatyvnoi kompetentnosti zduvachiv vyshchoi osvity [Factors of formation of communicative competence of higher education students]. *Osvita ta rozvytok obdarovanoi osobystosti – Education and Development of Gifted Personality*, 4(91), 56–61. [https://doi.org/10.32405/2309-3935-2023-4\(91\)-56-61](https://doi.org/10.32405/2309-3935-2023-4(91)-56-61) [in Ukrainian].
2. Palasevych, I., & Fedorovich, A. (2024). Sutnist movno-komunikatyvnoi kompetentnosti suchasnoho vchytelia [The essence of linguistic and communicative competence of a modern teacher]. *Liudynoznavchi studii – Human Studies*, 50, 32–37. <https://doi.org/10.24919/2413-2039.18/50.4> [in Ukrainian].
3. Nikolashyna, T., Siladi, V., & Pohorila, S. (2025). Formuvannia komunikatyvnoi kompetentnosti zduvachiv zakladiv vyshchoi osvity cherez vprovadzhennia proiektnykh tekhnolohii [Formation of communicative competence of higher education students through the implementation of project technologies]. *Akademichni vizii – Academic Visions*, 43. <https://doi.org/10.5281/zenodo.15360991> [in Ukrainian].
4. Kovalenko, V., & Martseniuk, D. (2020). Komunikatyvna kompetentnist yak skladova profesiinoi kompetentnosti sotsialnoho pratsivnyka [Communicative competence as a component of professional competence of a social worker]. *Molodyi vchenyi – Young Scientist*, 4(80), 75–77. <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2020-4-80-17> [in Ukrainian].
5. Struhanets, L. (2015). Movno-komunikatyvna kompetentnist lidera v osvitnii haluzi (teoretychnyi rakurs) [Linguistic and communicative competence of a leader in the educational field (theoretical perspective)]. *Universytety i liderstvo – Universities and Leadership*, 1, 52–55. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/univlead_2015_1_13 [in Ukrainian].
6. Havryliak, L. S. (2019). Komunikatyvna kompetentnist yak skladova profesiinoi pidhotovky suchasnoho fakhivtsia [Communicative competence as a component of professional training of a modern specialist]. *ΛΟΓΟΣ. Mystetstvo naukovoï dumky – ΛΟΓΟΣ. The Art of Scientific Thought*, 3, 70–73. Retrieved from <https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/2617-7064/article/view/158> [in Ukrainian].
7. Nykytiuk, B. (2024). Strukturno-komponentna model rozvytku komunikatyvnoi kompetentnosti publicjnoho sluzhbovtsia [Structural and component model of communicative competence development of a public servant]. *Naukovyi visnyk Vinnytskoi akademii bezperervnoi osvity. Seriiia «Ekolohiia. Publichne upravlinnia ta administruvannia – Scientific Bulletin of the Vinnytsia Academy of Continuing Education. Series “Ecology. Public Management and Administration”*, 2(6), 128–135. <https://doi.org/10.32782/2786-5681-2024-2.16> [in Ukrainian].
8. Dzvinchuk, D., Dovhan, V., Kriukov, O., & Radchenko, O. (2020). Osvitnii prostir v informatsiinomomu suspilstvi ta «suspilstvi znan» yak chynnyk efektyvnosti derzhavy [Educational space in the information society and the “knowledge society” as a factor of state efficiency]. In: *Innovatsiini tekhnolohii v suchasnomu osvitnomu prostori: kol. monohrafiia – Innovative Technologies in the Modern Educational Space: collective monograph* (pp. 12–30). Sumy. Retrieved from <http://repositc.nuczu.edu.ua/bitstream/123456789/14608/1/MonPaluch.pdf> [in Ukrainian].

9. Boiko, I. (2024). Komunikatyvna kompetentnist v konteksti suchasnykh osvitnikh standartiv ta naukovykh doslidzhen [Communicative competence in the context of modern educational standards and scientific research]. *Profesionalizm pedahoha: teoretychni y metodychni aspekty – Teacher Professionalism: Theoretical and Methodological Aspects*, 22, 216–230. Retrieved from <http://profped.ddpu.edu.ua/article/view/320159/310747> [in Ukrainian].

10. Titova, L. O. (2022). Onlain-zasoby formuvannia informatsiino-tsyfrovoi kompetentnosti maibutnikh pedahohiv v umovakh dystantsiinoho navchannia [Online tools for forming information and digital competence of future teachers in distance learning]. *Věda a perspektivy – Science and Perspectives*, 5(12), 132–143. [https://doi.org/10.52058/2695-1592-2022-5\(12\)-132-143](https://doi.org/10.52058/2695-1592-2022-5(12)-132-143) [in Ukrainian].

11. Zakryzhevska, I., & Ovod, L. (2024). Rol osvity u formuvanni tsyfrovoy etyky ta pidtrymtsi akademichnoi dobrochesnosti [The role of education in the formation of digital ethics and support of academic integrity]. *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu. Seriya: Ekonomichni nauky – Bulletin of Khmelnytskyi National University. Series: Economic Sciences*, 334(5), 232–237. Retrieved from <https://heraldes.khmn.edu.ua/index.php/heraldes/article/view/541> [in Ukrainian].

12. Bebko, S. (2021). Internatsionalizatsiia ta kooperatsiia systemy vyshchoi osvity Ukrainy v umovakh hlobalnykh vyklykiv [Internationalization and cooperation of the higher education system of Ukraine in the context of global challenges]. *Naukovyi visnyk Polissia – Scientific Bulletin of Polissia*, 2(21), 28–38. [https://doi.org/10.25140/2410-9576-2020-2\(21\)-28-38](https://doi.org/10.25140/2410-9576-2020-2(21)-28-38) [in Ukrainian].

13. Ivanova, O., Prudchenko, I., & Lapshyn, S. (2024). Vplyv hlobalizatsii na strukturu, zmist i rol vyshchoi osvity [The impact of globalization on the structure, content, and role of higher education]. *Liudynoznavchi studii: Seriya «Filosofia» – Human Studies: Philosophy Series*, 48, 72–87. <https://doi.org/10.24919/2522-4700.48>. [in Ukrainian].

14. Blyzniuk, M., & Radko, Ya. (2025). Teoretychni osnovy tsyfrovoy kompetentnosti maibutnikh vykladachiv profesiinoy osvity u fakhovii pidhotovtsi [Theoretical foundations of digital competence of future vocational education teachers in professional training]. *Ukrainska profesiina osvita – Ukrainian Professional Education*, 17, 60–79. <https://doi.org/10.33989/2519-8254.2025.17.342369> [in Ukrainian].

15. Pyshchyk, O. (2024). Tsyfrovi tekhnolohii u profesiinii osviti: perspektyvy dlia vidbudovy krainy [Digital technologies in vocational education: prospects for national recovery]. *Innovatsiina profesiina osvita – Innovative Vocational Education*, 6 (19), 518–525. <https://doi.org/10.32835/2786-619X.2024.6.19.518-525> [in Ukrainian].